

TAKIMI I
DELEGACIONIT TE PARTISE SE SHQIPERISE ME KRYETARIN E
TE PARTISE KOMUNISTE TE KINES, SHOKU MAO CE DUN, NE QYTETIN UHAN

NE ORIN 17 TE DATES 29.6.1962

6. 62

Kryetari Mao Ce Dun e priti delegacionin tone ne qytetin Uhan. Ai kish dale gjer te dera e jashtme, ku priti delegacionin. Pasi te pranist nit zune vend ne sallin e pritjes, kryetari Mao Ce Dun e pyeti shokun Hysni Kapo si kaloi delegacioni i PPSH gjate fiteve te qendrimit ne Republike Popullore te Kines. Shoku Hysni Kapo, pasi iu pergjigj pyetjes se bare nga shoku Mao Ce Dun tha:

"Ke radhe te pare deshiroj te cfaq gezimin e delegacionit te partis sone per mundesine qe na u dha per t'u takuar me ju personalisht, shoku Mao Ce Dun. Ne e cmojme shume sakrificen qe beni ju, duke humbur nje pjese shume te vlefshme te kohes per te na pritur neve. Ne falenderojme nga zemra si KQ te partis suaj, ashtu edhe juve personalisht per kete mundesi qe na ofrohet."

SECRETAR MAO CE DUN: Mire se na nderet.

SHOKU HYSNI KAPO: Kur u nisem, nga Shqiperia, KQ i partis sone dhe personalisht shoku Enver na ngerkuan t'i shpallim parshendetjet me te perzenerta te popullit, te partis sone, te KQ dhe te shokut Enver, popullit mik e vella kinez, partis suaj te lavdishme, ucheheqjes se partis suaj dhe juve personalisht.

SECRETAR MAO CE DUN: Ju falenderim shume.

SHOKU HYSNI KAPO: Njehkohesisht ne duam t'i shprehim ndergjatjen e thelle te popullit dhe te partis sone popullit kinez, Partise se tij Komuniste dhe ucheheqjes se saj, me ju ne krye, per ndihmat jashtezakonisht te medha, internacionaliste e te gjithanshme qe populli dhe partia juaj i kane dhene e i japin popullit dhe partis sone ne momentet e veshtira qe kemi kaluar kohet e fundit dhe ne kushtet e rrethimit gjeografik nga imperialistet dhe shprehoret e tij, revizionistet moderne.

SECRETAR MAO CE DUN: Ke dhurat t'ju falenderojme me radhe te pare juve, sepse ju qendroni ne vijen e pare te frontit, sepse ju ndodheni ne rrethina shume te veshtira dhe luftoni me kembengulje per mbrojtjen e marksizem-leninizmit. Kjo eshte nje gje shume e vlefshme, kjo eshte ne e cmoeshme se cdo gje. Ju nuk u rrezuat nga goditjet e shkopinjve te te tjereve.

SHOKU HYSNI KAPO: Nuk u rrezuam se kemi edhe shoke te mire e besni

F 14 / L. 14 / D. 7 / V. 1942

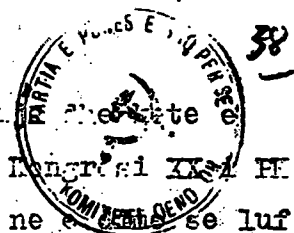
ke. Ne jemi krenare qe jemi te lidhur me nje magesi kaq te larte me popullin vella kinez dhe qe ne luften tone kemi gjetur dhe kemi perkrackuar partise se lavdishme Komuniste te Kines, me ju ne krye shoku Mao Ce Dun, njeri i dashur jo vetem i komunisteve dhe i popullit kinez, po edhe i popullit dhe i partise sone dhe i gjithe proletariatit boteror.

SHOKU MAO CE DUN: Juve ju perkrah e gjithe bota per luften tuaj, juve ju perkrahin gjithe revolucionaret, te gjithe jene me ju pervec imperialistave, borgjezise reaksionare dhe revizionisteve.

Dekte shume sinjifikative qe vandin tuaj e njohur edhe Kuba dhe pikerisht pas Kongresit XXII te EK te RS. Marrredheniet diplomatike me ju Kuba i vendosi jo perpara, por pas Kongresit XXII. Kete ajo e ka bere ne nje kohe kur ndodhet per vehte ne nje shtate shume te veshtire, kur per shume gjera ajo nuk mund te mos mbeshtetet tek Bashkimi Sovjetik. Prandaj them se kjo eshte nje shenje shume kuptimplot. Ne kohen e tanishme, me gjithese udhheqjet e shume partive qendrojne ne anen e revizionisteve, gjoncja ne keto parti megjithe kete ndryshon vazhdimisht.

Eshte realitet objektiv fakti qe imperialistet i shfrytetojne akoma edhe sot shume popuj te shtypur. Dy te tretat e njerezimit edhe tani ndodhen ne shtypjen e imperializmit dhe te kapitalizmit. Prandaj te gjithe keta popuj, mos valle nuk do te luftojne per revolucionin? Ne themi se ata nuk do te deshirojne te bejne revolucion vetem kur te mos kete me shtypje nga ana e imperialisteve dhe e reaksionarave te vendeve te ndryshme. Ky fakt shihet nga te gjithe, nuk eshte genjeshter ajo qe themi ne qe imperialistet dhe reaksionaret po i shtypin akoma te gjithe keta popuj. Ecret ose vone te gjitha popujt e shtypur do ta bejne pa tjetere revolucionin.

Ne vendet qe tani jane nen sundimin e revizionisteve do te jete shume e veshtire qe keta te arrijne atje mbi popujt njeriye ose njegjind vjet. Ne shohim se q tsh tani revizionistet nuk jane te qete, ata kane shkurtrike nga Stalini, ata i tmerron Stalini, megjithese ai ka vlerkur disa vjet me pare. Por revizionistet kane gjithashtu frike edhe nga Shqipria. Qendrimet qe ata mbejne karshi jush keshtu shpjegohen, ndryshe perse ju parjaktuan, duke mos ju derguar ftese per te marre pjese ne Kongresin XXII te EK te RS dhe ne shume buje ju sulmuan boterisht? Ata nuk ju ftuan ne kongres dhe ne mungeser tuaj ju sulmuan. Nje gje e tille nuk lejohet nga deklaratat e Moskës. E kjo shkurtrike te supozojme qe Shqiporia ka gabuar, atehere duhet te behet nje mbledhje e te gjitha partive komuniste e punetore te botes per te diskutuar kete ceshtje. Por, N. Hrushovi ka frike, ai ka shume frike nga nje mbledhje e ti

lle. Ai ka shpallur sipas qejfit të tij se ju kini bërë fjalë të këqija për
 heri në emrin e një partie. Burimi i këtij qëndrimi është Kongresi XXII i
 të BS, në të cilin ai shpalli luftën kundër Stalinit. Por në Kongresin e luf-
 të që N. Hrushovi bënte kundër Stalinit është një luftë që i bëhet marksizëm
 leninizmit. Të tjerë qëndron burimi i gjithë veprimtarisë së revizionistëve.

Revizionizmi si rrymë e mori fuqinë në dorë në vitet e vonë pas vdek-
 jes së Stalinit. Këtë në nuk e kuptuam menjëherë, por gradualisht, ndoshta
 edhe nga partia juaj kështu do të jete kuptuar. Pas vdekjes së J.V. Stalinit
 revizionistët bënë hapet e njëpasnjeshme. E kështu, hark për veprimtarinë e
 tyre, në kuptorin më mirë se çiletë ishin ata. Ata pas vdekjes së Stalinit
 përjashtuan Molotovin me shoqe dhe bënë vazhdimisht përstrimin e kuadrove
 që nuk ishin me ta. Në qendër ky spastrim arriti gjer në 50%, kurse në bre-
 gjer në 70%. Kështu në këtë drejtim u bë një ndryshim shumë i madh.

Në fillim në nuk i përshikuan pasojat që buruan nga frymë e Kongre-
 sit XX. Me vonë u bënë kongreset XXI dhe XXII. Këtë në për me se N. Hrushovi
 nuk është i qetë, ai përseri tregoi se shqetësohet shumë nga Stalini. Prandaj
 prapë e sulmoi Stalinin në Kongresin XXII gjerse arriti të bëjë kufomën e
 tij nga mauzoleumi dhe ta djegë. Por në e dime mirë se N. Hrushovi frikën
 nuk e ka në të vertetë nga njërezit e vëkur, por nga të gjallet, ai ka
 shumë frikë nga ata që përkrasin Stalinin. Mos velle N. Hrushovi pasi e sul-
 moi Stalinin, pasi e hoqi kufomën e tij nga mauzoleu dhe e dogji përgatiti
 çfarë me të mirë për vehtën e tij? Si mendoni ju për këtë?

SHOKU HYSNI KAPO: Duke u mbështetur në besimet e marksizëm leniniz-
 mit gjithënjë fitimtar çfarëdo hjeje që të bëjë N. Hrushovi nuk ka për të
 pasur kurse ditë të mira.

SHOKU MAO CE DUN: E drejtë, atij i duket sikur nga çdo anë po e
 kapin shumë djaj.

Shqiperia dikur nuk ka qenë në qendër të vëmendjes të të gjithë një-
 rezve të botës, atëherë vendi juaj njëhej vetëm si një nga të 12 vendet
 socialiste, kurse tani, sidomos pas Kongresit XXII të PK të BS, Shqiperia
 është në qendër të vëmendjes së shumicës së njërezve në botë. Është kështu?

SHOKU HYSNI KAPO: Kështu është.

SHOKU MAO CE DUN: Një fenomen i tillë u duk edhe në vendin tonë.
 Gjate Kongresit XXII në botuam fjalimet dhe artikujt e shtypit të tyre që
 ishin plot sulme kundër Shqipërisë, por në botuam gjithashtu edhe materia-
 let e partise suaj. Mirepo shumica dërrmuese e njërezve tane vëmendjen e
 tyre e përqendruan të fjalimit të shokut Enver Hoxha që u mbajt në 7 Kendor

1961. Ne nuk beme asnje koment, asnje sqarim per kete fjalim, por ne vendim tone te gjitha ata qe jane ne gjendje te lexojne gazeten fjalimin e shokut Enver e lexuan me shume vemendje dhe me teper se 90% e tyre e kane vleresuar ate shume drejt. Mos ka ndodhur keshtu edhe ne provincen tuaj? (duke iu drejtuar sekretarit te pare te komitetit te partise te provinces se Uhanit, qe eshte i pranishem ne kete takim).

SEKRETARI I PARE I UHANIT: Keshtu ka ndodhur edhe ne provincen tone.

SHOKU MAO CE DUN: (Duke iu drejtuar ambasadorit te PESH qe eshte antar i delegacionit te PESH) Shoku Malile, kur kini ardhur ne vendin tone?

SHOKU HUIS MALILE: Ne fund te korrikut te vitit te kaluar.

SHOKU MAO CE DUN: Ju kam takuar une?

SHOKU HUIS MALILE: Po, jemi takuar kur pritet delegacionin ekonomik shqiptar, ne tjetar te ketij viti.

SHOKU MAO CE DUN: Prandaj nuk ju njoh mire, sepse ju kam takuar vetem nje herë. Po shoket e tjere te delegacionit i kam pare?

SHOKU HYSNI KAPO: (Fasi i prezantoi nje nga nje me radhe cilat jane) Jo, te gjitha te tjeret vine per here te pare ne Republiken Popullore te Kinës.

SHOKU MAO CE DUN: Si eshte me shendet shoku Enver?

SHOKU HYSNI KAPO: Eshte shume mire ju falcominderit.

SHOKU MAO CE DUN: Po shoku Mehmet Shehu?

SHOKU HYSNI KAPO: Gjithashtu shume mire.

Kur morem letren e KQ te EL te Kines te firmuar nga ju shoku Mao Ce Dun, qe ftonte nje delegacion te partise sone ne Kine, ceshire e shokeve te ucheheqjes ishte qe te vinte vete shoku Enver, por nje uchetim i tille, ne kushtet tona shume te veshtira qe na jane krijuar, i ka hequr mundesine qe kjo ceshire te realizohet.

Ftesen qe na derguat ju, shoku Mao Ce Dun, ne e pershendetem si nje gje shume te rëndesishme. Vete shoku Enver na porositi qe gjate shkembimit te mendimeve me delegacionin e partise suaj te ofaqnim perpara partise suaj gjithethecka mendon partia jone. Per ne ishte nje kenaqesi dhe gezim i madh qe gjate shkembimit te mendimeve me delegacionin e partise suaj, te kryesuar nga shoku Ten Siao Pin, si edhe ne takimet qe patem me shoke te tjere ucheheqes kineze, u konfirmua edhe nje here uniteti i pikepamjeve tona per te gjitha ceshtjet themelore qe preokupojne te dyja partitë tona. Ne u larguam nga Peki me pershtypjen se bisedimet e zhvilluara ndermjet te dyja palëve jane shume te vlefshme e te dobishme dhe ne do t'ia raportojme IQ te partise sone.

pikepamjet e partise suaj. Gjithashtu ne do t'i raportojme te partise so-
ne, ne menyre te vecante, edhe keshillat e mendimet tuaja ne kete takim.

SHOKU MAO CE DUN: Mire, ka kohe per te menduar. Ne nuk krenim te frike
nga asgje gjersa mbajme ne dore te verteten. Ne jemi te bindur se e verteta
eshte ne doren tone. Edhe ne mbledhjen e 21. partive komuniste e punetore ne
Moske, megjithese ishim ne pakice e verteta ishte ne anen tone. Qysh ne ko-
het ne te vjete e verteta ka qene vazhdimisht ne cuart e pak njerezve. Ne
fillim edhe Marksi me Engelsin kane qene te vetem. vetem dy veta, por me c'
shpejtesi u perhapen idete e tyre! Edhe leninizmi ne fillim nuk ka pasur sh-
micen. Ne vitin 1903, kur u mbajt Kongresi II i Partise Punetore Social I-
nokratere Ruse ne Angli, Lenini me veshtiresi fitoi shumicen, por prape pas
ketij kongresi ai mbeti ne pakice gjer ne kohën e revolucionit ne vitin 1917
kur filloi te ndryshoje situata, kur sovjeti i Petrogredit siguroi me shume
se 50%.

Revizionistet dhe N.Hrushovi, me veprimtarine e tyre, demaskojne vet-
veten. Puna qe ben F.Hrushovi gezon imperializmin dhe jo popujt e vendeve.
te ndryshme, duke perfshire ketu edhe popullin sovjetik. Mendoj se shumica
e njerezve sovjetike nuk jane te kenaqur nga veprimtaria e grupit revizio-
nist te F.Hrushovit. Ata jane te pakenaqur nga lufta qe i ka bere dhe i ben
F.Hrushovi, J.V.Stalinit.

Popujt e BRSS jane gjithashtu te pakenaqur nga lufta qe grupi i N.
Hrushovit i ben FFSH dhe PK te Kines. Kjo pakenaqesi vjen vazhdimisht duke
u shtuar. Edhe ne Kine partia jone qe u themelua ne vitin 1921, ne fillim
gjrti mbeshtetjen e fare pak njerezve. Ne kongresin e saj te pare ishin ve-
tem 12 delegate, qe perfaqesonin disa zhjetra anetare partie, gjithesej 57
veta. Deklarata apo vendimi i aprovuar nga ky kongres nuk terhoqi vemendjen
e shume njerezve, por faktet treguan se populli yne gradualisht e kuptoi
vijan e partise, ai e pervehtesoi marksizmin pak nga pak.

Populli yne ka pasur dy lloj mesuesish: ne njerin bejne pjese Marksi
Engelsi, Lenini dhe Stalini, ne tjetrin ne fusim imperialistet e ndryshem
dhe Cen Kai Shine. Po te mos ishin mesuesit e llojit te dyte nuk do t'i
ishte rritur ndergjegja revolucionare popullit tone, ai nuk do te mund ta
kuptonte marksizmin sikur te mos shtypej nga ana e imperialisteve dhe e Cen
Kai Shise. Ndoshta edhe tek ju keshtu do te kete ndodhur, ne fillim vetem
pak njerez do te kene besuar te marksizmi, por me shtypjen qe i bejne popu-
llit armiqte, ai fillon te kuptoje rrugen, te sqarohet dhe gradualisht te
besoje te marksizmi. Ne kohën e tanishme mesuesit e llojit te dyte jane
imperialistet dhe reaksionaret e vendeve te ndryshme.

Ne nje fare menyre, mesues te llojit te dyte jane per ne edhe revizionistet. Per luften kunder revizionisteve popujt nuk mund te jene te garte per shume ceshtje. Revizionistet moderne po luajne sot po ate qe kane lojtur dikur revizionistet e vjeter, si Bernshtaini me Kauckin ne Gjermani dhe Plehanovi ne Rusi. Edhe revizionistet e vjeter kane shtruar ceshtjen e kalimit paqesor per ne socializem, pa revolucion. Pra teoria e kalimit paqesor per ne socializem nuk eshte cicka e re, ajo eshte nje teori e vjeter.

Marxistet e vertete ne ate kohe kishin per te bere shume gjera, ata ishin te detyruar te luftonin kunder revizionizmit. Ne keto kushte lindi leninizmi, lindi Partia e Bolshevikeve, linden partite komuniste ne vendet e ndryshme te botes, lindi Internacionalia III dhe pestaj, e vone, revolucion i zhvillua me tej. Nga nje vend socialist, qe ishte BRSS para luftes se dyte boterore, tani jane 12 vende socialiste. Me perjashtim te Mongolise te 10 vendet e reja socialiste linden gjate ose pas luftes se dyte boterore. Kjo eshte dialektika e historise, ne bote cdo gje ka ndryshuar dhe do te ndryshoje. Ketu e kam fjalen per dialektiken materialiste. N. Hrushovi nuk mund t'i ktheje dot te gjitha marxistet dhe t'i beje revizioniste.

SHKRU HYSNI KAPO: Keshtu eshte, ajo qe thoni ju eshte shume e drejt. Revizioniste bahen vetem ata qe jane te lekundur, vetem ata qe nuk jane marxiste te vertete.

SHKRU MAC QJ DUK: Po. Tani ne jetojne ne nje kohe kur te tjeret na shajne. Neve na kene share dhe na shajne imperialistet dhe cankrishistet, me vone, bashke me ta na kene share e na shajne Nehru i dhe Titua, tani po na shan edhe N. Hrushovi. Ne jemi mesuar te na mallkojne armiqte. Mallkimi i revizionisteve jane veprime te keqija, ashtu sikurse jane per shembull edhe presionet e tyre politike ndaj nesh, prerje e marrethenieve etj, por ato nuk na trembin. Ja, te tilla jane punct e tyre.

SHKRU HYSNI KAPO: Ashtu eshte. As mallimet e tyre, as presionet qe i bejne nuk na trembin. Sic thate ju, ne keto qe kane bere dhe bejne kunder nesh, pas gjitha sharjeve dhe sulmeve te tyre, ata shkaktohen qe te degjohen e te ndiqet me ne shume vomencje emri i vendit dhe i partise sonje ne bote.

SHKRU MAC QJ DUK: Ashtu eshte.

SHKRU HYSNI KAPO: Ju e dini qe populli ju eshte i vogel, si per shekuj me raste ka qene nen zgjedhen e te huajve, por kurre nuk eshte perklur ne te kaluaren. Miq ai ne ate kohe ka pasur pushken dhe malet e Shqiperise, bile edhe malet ishin atehere prone e feudaleve dhe e pasanikeve dhe mushket ishin me strall. Meqte kete malet ishin te vogla dhe te shkurtra.

e vet, pushtet i ka shume te mira dhe mbi te gjitha ka partitë e tija qe e udheheq ne rruge te crette, ka edhe miq besnike qe e ndihmojne. Kur them qe populli yne sot nuk eshte i vetem, por ka miq, kam parasysh popullin kinez, Partine e lavdishme Komuniste te Kincs, popujt e kampit socialist, popullin sovjetik, si edhe te gjithë popujt e botes.

Partia jone, shoku Mao Ce Dun, megjithë sulmet e tarbuara te H. Trushovit dhe te atyre qe e pasojne ne partitë e vendeve socialiste te Evropes kurre nuk e ka ngateruar N. Hrushovin me popullin sovjetik dhe me Komunistet sovjetike. As ERSS, as populli sovjetik, as Partia e Leninut nuk jane prone te H. Hrushovit. Partine dhe popullin sovjetik i ka edukuar Lenini dhe, sic thate ju, do te vije kohe qe revizionistet te perfundojne atje ku kane perfunduar paraardhesit e tyre. Keshtu na meson historia.

Per ate qe thate ju qe ne nuk duhet te kemi frike nga mbledhjet, deshiroj te them se si partia juaj eshte edhe partia jone e dinin si ishte gjendja kur u be mbledhja e partive ne Moske ne 1960, e dinin qe atje ne do te ishim ne pakice, megjithë ate ne shkuan ne kete mbledhje (te dyja partitona), zolem dhe luftuem se bashku si edhe me njeft parti te tjera.

SHOKU MAO CE DUN: Eeshtu ka ndodhur edhe ne Bukuresht.

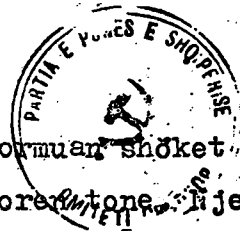
SHOKU HYSNI KAPO: Atje ne ishim akoma me ne pakice.

SHOKU MAO CE DUN: Ne atje u sulmuam boterisht dhe nuk ishim te pregatitur.

SHOKU HYSNI KAPO: Fjalet dhe keshillat qe na thate ju ketu, shoku Mao Ce Dun, ne i konsiderojme jashtezakonisht te vlefshme.

SHOKU MAO CE DUN: Deshiroj t'ju ftoj per te ngrene sonde darken se bashku me ju. Jane ketu te gjithë shoket shqiptare?

SHOKU HYSNI KAPO: Ju faleminderit shume. Ne ju theme se kemi pasur pershtypje jashtezakonisht te mira nga bisedimet me delegacionin tuaj, por me lejoni t'ju parashtroj vetem nje ceshtje, sepse per ate qe deshiroj t'ju them ne ndiejme njefare shqetesimi. E kam fjalen per problemet ekonomike, qe diskutuem gjate takimit te fundit me shoket udheheqes kineze ne Pekin. Pikepanjen tone mbi keto probleme ne ua theme shokeve ne Pekin, prandaj nuk dua te zgjatem, vetem deshiroj t'ju lutem sikur te rishikohet edhe nje here ceshtja qe na u prashtrua, sepse po te behet ashtu si ne u tha, do te na krijohen kondita te veshtira. Natyrisht, ne do te luftojme t'i perbellojme dhe t'i kapercijme ato, por ne rrethanat qe ndodhet vendi yne, mendoj sikur

te rishikoheshin edhe nje here keto probleme.

Ne e kuptojme gjendjen tuaj, per te cilen na informuan shoket ne Pekin. Ne tek ju pane cdo gje, zemren tuaj ju e vute ne dorë. Nje atmosferë miqesore gjetem tek te gjithë shoket, me te cilet biseduam. Por ceshtjet ekonomike ne na preokupojne shume. Ja, vetem kete desha t'ju thoshja.

Te jeni te bindur se partia jone, si gjithmonë, do te luftoje per unitetin dhe per rrenjosjen e dashurise gjithenje e me te madhe per popullin kinez dhe per partine tuaj. Keto dy gjera ne do t'i forcojme vazhdimisht te komunistet dhe te populli yne. Shoket tane ne Tirane presin me padurim te informohen mbi shkembimin e mendimeve qe kemi pasur me ju dhe do te degjojne me kujdes ato qe do t'ju raportojme.

Si shokut Ten Siao Pin, ashtu edhe shokut Liu Sha Ci, ne emer te EQ te partise sone, u parashtruan qe kur te shihet e arsyeshme prej jush, ne presim te na vije nje delegacion i Partise Komuniste te Kines ne Shqiperi dhe ju sigurojme se ai do te pritet me gezim te madh nga ana e popullit dhe e partise sone.

SEKTU MAO CE DUN: Mire, ashtu duhet.

Per ceshtjet ekonomike qe folët ju, shoku Kapo, une nuk di me hollësi, sepse edhe na terialet nuk i kam lexuar akoma. Kur te kthehem ne Pekin do te bisedoj me shoket.

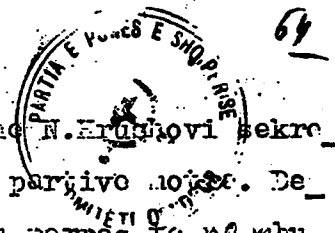
SEKTU NYENI KAPO: Keto qe ju thashe juve, shoku Mao Ce Dun, ne ua thamë edhe shoqeve ne Pekin, ata na degjuan me vemendje te madhe, por deshem t'ju a t'goshnim edhe juve.

Ë Pas bisedës shoku Mao Ce Dun doli ne fotografi me shoket e delegacionit te PPSH dhe pastaj i ftoi ata te hanin darkë me te. Darka kaloi ne nje atmosferë shume te ngrohte.

(Marre me stenogram)

Gjatë darkës vazhdoi biseda miqesore e shokut Mao Ce Dun me delegacionin e partise sone.

Shoku Mao Ce Dun theksoi se kundrejt revizionisteve duhet te tregohemi vigjilente, sepse ata kurdisin te papritura. Ai tha se per ne qe e papritur ngritja e ceshtjes se kultit te individit te Stalinit nga ana e T. Hrushovit ne Kongresin XI te PK te RS. Ai beri nje raport mbi luftën kunder "kultit te individit", ne baze te te cilit u adoptua nje rezolute fere e shkurtër mbi kete ceshtje. Keto u bene pasi kishte perfunduar rendi i ciles

i kongresit, pasi ishte zgjedhur Komiteti Qendror i ri dhe N. Hrushovi sekretar i pare. Dhe vetem me vone ai informoi delegacionet e partive komuniste. Delegacionin e PK te Kines e informoi vete N. Hrushovi. Ai u perpoq te na mbushte mendjen per "gabimet e renda" qe ka bere Stalini. Ata e quajne "provokacion" qe tek ne ne Kine varet portreti i Stalinit. Qendrim i cuditshem: e quajne provokacion varjen e nje fotografie. Po, tek ne, ne Sheshin Ten An Min varet dy here ne vit portreti i Stalinit, ne 1 Maj dhe ne 1 Tetor, se bashku me portretet e Marksit, Engelsit dhe Leninit. Te teter ata nuk jetojne, por kete e do populli. Po te mos e varim portretin e Stalinit, populli do ta na boje vrcitje.

Shoku Mysli Kapo shtoi: edhe tek ne ne Shqiperi koshtu eshte. Me te drejte thate, ju, shoku Mao Ce Dun me pare, se te dyja partite dhe te dy popujt tane jane si nje tru i vetem, kane nje zemer te vetme.

Shoku Mao Ce Dun tha gjithashtu se ka bile edhe mjaft borgjeze qe nuk jane dakord me akuzat qe ben N. Hrushovi kunder Stalinit, nuk i besojne ato. Ata thone se nuk u mbushte mendja, per shembull qe Stalini te kete qendrikaman gjate luftes se dyte boterore, sic propogandon N. Hrushovi. E the heqja e trupit te tij nga mauzoleumi dhe djegia e tij nuk eshte pritur mire nga populli.

Shoket Hysni dhe Remis shtuan se kjo s' ishte pare ndonje here ne histori. Monumentet e carëve te Rusise, qe nga Ivan Grozni, Pjetri I e te tjere, te cilët kane bere njeriye te zezë kunder popullit, nuk jane hequr, nderesa u likuiduan monumentet, bile edhe trupi i Stalinit.

Shoku Mao Ce Dun tha se gjate nje takimi qe ka pasur disa kohe me pare me shokun Abdyl Kellezi e kishte pyetur ate: a rritet bari ne malet tuaja ne Shqiperi pasi ju sulmoi N. Hrushovi? Shoku Abdyl Kellezi u pergjigj se rritet per bukuri. I thashe se edhe tek ne ne Kine rritet mire. Eshte puna se disa njerëz, sidomos ne vendet e vogla, kane shume frike nga grupi i N. Hrushovit. Dise kane frike se mos u shkaktohet percarje, sepse ne partite e tyre ka edhe elemente qe jane me vijen e N. Hrushovit. Per shembull, shoket e PK Indoneziane kane frike se mos N. Hrushovi nderseza kunder tyre reaksionin. Ho Shi Mini ka frike se ashtu sic porjashtoi sot Shqiperine, neser N. Hrushovi mund te perjashtoje Vietnamin. Ne nje takim qe ka pasur me Ho Shi Minin i thashe: parse keni frike? Tek ne ne Kine bari rritet edhe mire edhe pse na sulmon e na lufton N. Hrushovi. Po nuk e besove kete, shetit vete neper malet tone dhe shikoje me syte e tu, I thashe se nuk duhet te kete frike, sepse sidomos te njothe bari do te rritet per bukuri edhe ne Vietnam.

Nder te tjera shoku Mao Ce Dun tha se ish ambasadori komunist ne BRSS nuk u kthye nga Moska, qendroi atje. Eche ne ne vendin tone kemi disa elemente te qe perkrahin vijon e N.Hrushovit: elementet e djathte komuniste qe kurse ne parti Pen Da Huain.

Eche ne ne partine tone kemi pasur ndonja dy tre vete, shtoi shoku Hysni.

E-ai, tha shoku Mao Ce Dun, kini pasur Eiri Belishoven. Ajo ka qene edhe ketu ne Kine.

Ne, e mori perseri fjalen shoku Hysni, i kishim rane ne ere dhe e kemi nejekur gjurme pas gjurme veprimtarine e saj. Gjete udhetimit per ne Kine ajo vajti fshehurazi ne KQ te PK te ES. Eche kur po kthehej nga Kina ajo, fshehurazi nga shoku Faxhi Lleshi, vajti u takua ne Kozllovin. Me sa duket, mori instruksione te reja, por pa dobi, sepse ne ate kohe ishte here mbledhja e Dukureshtit.

Shoku Hysni vuri gjithashtu ne dukje se udheheqja sovjetike u perpoq te mbante ne BRSS studentet tane, qe ishin atje per studime deri perpara Kongresit XXII te PK te ES. Shoku Ramis shtoi se megjithate perpjekjet e medha te njerezve te N.Hrushovit per t'i terhequr studentet tane me anen e vajzave e premtimeve, per t'i detyruar me anen e organeve te sigurimit, nga rreth 1.500 studente qe ne kishim ne BRSS, ata munden te mbenin vetem tre kater. Ky qe rezultati i gjithe atyre perpjekjeve.

Kjo, tha shoku Mao Ce Dun, eshte nje fitore e juaj.

Shoku Hysni vuri ne dukje se ne luften kunder grupit revizionist te N.Hrushovit eshte forcuar si kurre ndonje here uniteti i popullit tone rreth partise. Kete e tregojne fare mire rezultatet e shkelsyera te zgjedhjeve per ne Kuvendin Popullor: vetem 37 veta ne tere Shqiperine votuan kunder. Nje unitet i tille s'ishte pare ndonje here tek ne. Dhe mobilizimi i masave punonjese eshte shume i mire. Bile edhe shume nacionaliste, te cilet s'kane qene me ne, jane rrembyer nga ndjenja e patriotizmit dhe tani perkrahin partine dhe pushtetin tone.

Eche ne Kine, shtoi shoku Mao Ce Dun, nje pjese e mire e borgjezise nacionale perkrah partine tone.

Shoku Mao Ce Dun tha nder te tjera se delegacioni i PK te Kines ne Kongresin XXII te PK te ES kishte pare atje Sulganinin, i cili ishte delegat. Ai nuk kishte maqine, ecte me kembe.

Shoku Hysni tregoi se gjate diteve te mbledhjes se Moskes te vitit 1960, delegacioni i partise sone pati disa takime me udheheqesit sovjetike.

Atë cilet perpiqeshin që delegacioni ynë të mos fliste në mbledhjet e Moskës (Në selinë e delegacionit tone erdhën Kozllovi, Mikojeni, Suslovi, Pospjellovi etj). Ata thanë se ish-in gati t'i jepnin çdo gjë Shqipërisë, edhe grurë, edhe kredi, edhe maqineri etj, duke lënë të nenkuptohej se për këtë delegacioni i partisë sone duhet të mbyllte gojen në mbledhje. Shoku Enver Hoxha iu pergjigj atëhere se në nuk i shesim parimet me grurë, as me kredi.

Atëhere, vazhdoi shoku Hysni Kapo, u bë një takim edhe me N. Hrushovin. Ai u perpoq të na mbushte mendjen se Stalini kishte bërë gabime e krime të mëdha. Ai nxori nga xhepi një letër dhe tha: "Pa e lexoni se ç'më shkruan Bulganini lidhur me gabimet e Stalinit!" Dhe shtoi: "Te tilla letra mua më vënë me mijra". Shoku Enver iu pergjigj se në nuk kemi nevojë të lexojmë letren e Bulganinit për të njohur Josif Stalinin. Në këtë takim biseda u acarua shumë dhe N. Hrushovi, duke iu drejtuar shokut Enver Hoxha, tha: "Une merrem vesh me mire me Makmilanin se sa me ju!". Shoku Enver iu pergjigj: "Nuk kemi ndonjë dyshim që ju merreni me mire vesh me Makmilanin se sa me ne".

Ketu shoku Mao Ce Dun ndërhyri e tha: "Mbase me Makmilanin ai nuk merret dot vesh kollaj".

Gjate bisedës shoku Mao Ce Dun vuri në dukje ndër të tjera se vihet re një fenomen i tillë: në periudha revolucionari çfaqen me shumë devijime të mëdha, kurse në periudha paqësore me tëper çfaqen devijime të djathta. Për shembull, në Kinë Gao Gani dhe Pin De Hua j. dolen me pikepanjet e tyre të djathta oportuniste, pikërisht në periudha paqësore. Kjo tregon se revizionizmi nuk është një fenomen i rastit.

Shoku Ramis Alia shtoi se në kohën e sotme tendencat revizioniste janë përhapur me shumë në vendet e zhvilluara (për shembull në Itali e gjeteke). Pra, revizionizmi ka bazën e tij shoqërore.

Shoku Mao Ce Dun vuri në dukje se Toliati dhe shokët e tij predikojnë tani teorinë e "reformave të strukturës". Kjo është një teori kryq oportuniste, sepse këto "reforma të strukturës" nuk prekin aspak bazën ekonomike të rëndit kapitalist, kurse në superstruktura nuk prekin pjesën kryesore të saj. Ata mendojnë se me rrugën parlamentare, pa revolucion, do të marrin në dorë qeverinë.

Shoku Mao Ce Dun pyeti se sa kilometra bregdet ka Shqipëria dhe pasi mori pergjigje për këtë tha se, Shqipëria ka mundësi të mira për t'u lidhur me botën e jashtme. Ai tha se gjate marshimit të gjatë të Ushtrisë së Kuqe Kineze, në një nga bazat revolucionare u bë Kongresi i Partisë Komuniste të Kinës. Baza ishte e rrethuar nga të gjitha anet nga ushtritë çankai

shiste. Megjithë ato, delegatët e kongresit mundnin të çinin rrethimin dhe të vinin në kongres nga krahinat e ndryshme të Kinës.

Shoket Mysni Kapo dhe Ramis Alia theksuan se bllokada ekonomike që u përpoq të krijonte N.Hrushovi rreth Republikës Popullore të Shqipërisë deshtoi e do të deshtojë. Kjo nder qëllimet e N.Hrushovit ishte që të mos e lejonte Shqipërinë të lidhej me mikun e saj, Kinën. Por kete qëllim, pala sovjetike ndërpreu edhe linjen ajrore Moskë-Tiranë. Por N.Hrushovi, i cili flutë shumë për tekniken e re, në fakt i nenvlehtësoi mundësitë e saj: në atë gjatë rrugën për në Republikën Popullore të Kinës, qofte me vapor, qofte nepermajet një rrugë tjetër ajrore. Sidoqë të përpiqet N.Hrushovi, ai nuk i ndan dot partitë dhe popujt tane.

o o

Keto ish-in idete kryesore të bisedës që u zhvillua midis shokut Mao Ce Dun dhe delegacionit të partisë sone gjatë darkës. U ngritën edhe doli-
ra. Shoku Mao Ce Dun ngriti doli-line për Partinë e Punës të Shqipërisë, për shoket Enver Hoxha dhe Mehmet Shehu, për miqesinë e patypeshme të të dy partive e të popujve tane, për fitoren e marksizem leninistit. Shoku En ngriti gjithashtu doli perkatese.